

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kalastusalan työtä koskevan direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kalastusalan työtä koskevan direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta (HE 291/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 11/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

merityösopimuslain 1 luvun 7 §:n ja 13 luvun 17 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merityösopimuslain (756/2011) 1 luvun 7 § ja 13 luvun 17 a §, sellaisena kuin niistä on 13 luvun 17 a § laissa 1115/2016, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

7 §

Vajaavaltaisen työsopimus

Tässä laissa tarkoitettuun työhön voidaan palkata henkilö, joka työn aloittaessaan on vähintään 16-vuotias. Kalastusaluksella tehtävän työn osalta edellytetään lisäksi, että palkattavan henkilön oppivelvollisuus on päättynyt.

Alaikäinen saa työntekijänä itse tehdä sekä irtisanoa ja purkaa työsopimuksensa. Huoltajalla on kuitenkin oikeus purkaa alaikäisen tekemä työsopimus, jos purkaminen on tarpeellista alaikäisen kasvatuksen, kehityksen tai terveyden takia.

Eduskunnan vastaus EV 211/2018 vp

Vajaavaltaiseksi julistettu ja henkilö, jonka toimintakelpoisuutta on holhoustoimesta annetun lain (442/1999) nojalla rajoitettu, voi itse tehdä ja päättää työsopimuksensa.

13 luku

Erinäiset säännökset

17 a §

Laivanisännän vastuu aluksella ilman työsopimusta työskentelevistä

Jos aluksella tehdään työtä, joka ei perustu työsopimukseen, laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 2 §:n 9 kohdassa tarkoitettu laivanisäntä vastaa siitä, että aluksella työtä tekevän kanssa tehdään kirjallinen sopimus, josta käyvät ilmi vastaavat asiat kuin tämän lain 1 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan työsopimuksesta on käytävä ilmi. Laivanisäntä vastaa myös siitä, että työtä aluksella ilman työsopimusta tekevään sovelletaan, mitä 1 luvun 3 §:n 3 ja 4 momentissa, 2 luvun 12 §:ssä, 3 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä 13 luvun 16 §:ssä säädetään. Merikalastusaluksella tehtävän työn osalta on lisäksi noudatettava, mitä 1 luvun 7 §:ssä säädetään, jos aluksella samanaikaisesti työskentelee työntekijöitä työsopimuksen perusteella.

Laivanisännän on otettava ja pidettävä voimassa vakuutus tai asetettava muu rahavakuus 1 momentissa tarkoitettujen työntekijöiden 13 a §:ssä tarkoitettujen kotimatka- ja hoitokustannusten maksamisen turvaamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merityöaikalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merityöaikalain (296/1976) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 941/2004,
muutetaan 2 §, sellaisena kuin se on laeissa 942/1997 ja 941/2004, sekä
lisätään lakiin uusi 2 a ja 9 c § seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tätä lakia ei sovelleta työhön, jota tekee:

Eduskunnan vastaus EV 211/2018 vp

- 1) sellaisen aluksen päällikkö, jossa päällikön lisäksi on toimessa vähintään kaksi henkilöä, paitsi mitä 9 a, 10 ja 19 a §:ssä säädetään;
- 2) konepäällikkö ja ylin perämies, milloin heidän työtään ei ole jaettu vahtivuoroihin, paitsi mitä 9 a, 10 ja 19 a §:ssä säädetään;
- 3) matkustaja-aluksen sellaisen talousosaston ylin esimies, jossa ylimmän esimiehen lisäksi on toimessa vähintään 15 henkilöä;
- 4) työnantajan perheenjäsen, ellei aluksessa ole vakituisesti työssä myös muita henkilöitä;
- 5) henkilö, joka tekee työtä aluksella vain sen ollessa satamassa;
- 6) henkilö, joka tekee vain tilapäistä työtä aluksen lukuun;
- 7) lääkäri, joka on otettu toimeen yksinomaan sairaanhoitoa varten; tai
- 8) henkilö, joka on toimessa valtion aluksessa, jota käytetään puolustustehtäviin taikka raja-valvonta-, rajaturvallisuus- ja meripelastustehtäviin.

2 a §

Lain soveltaminen työhön merikalastusaluksessa

Tätä lakia sovelletaan myös työhön merikalastusaluksessa, joka liikennöi työajasta kotimaan-liikenteen aluksissa annetun lain (248/1982) soveltamisalan ulkopuolisilla vesialueilla. Lakia ei kuitenkaan sovelleta sen 9 a—9 c ja 10 §:ää lukuun ottamatta:

- 1) sellaisen henkilön työhön, joka saa palkkansa yksinomaan voitto-osuutena;
- 2) työhön silloin, kun alus on pyyntialueella.

Lain 9 a—9 c ja 10 §:ää sovelletaan myös aluksella muutoin kuin työsuhteessa työskentelevään kalastajaan, jos aluksella samanaikaisesti työskentelee työntekijöitä työsopimuksen perusteella.

9 c §

Enimmäistyöaika merikalastusaluksella

Merikalastusaluksella työskentelevän työntekijän työaika ei saa ylittää keskimäärin 48 tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain (248/1982) 1 § ja 12 c §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laissa 1339/2016 ja 12 c §:n 1 momentti laissa 152/2001, sekä *lisätään* lakiin uusi 9 b § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan merityösopimuslaissa (756/2011) tarkoitettuun työhön suomalaisessa kotimaanliikenteeseen käytettävässä aluksessa tai työnantajan määräyksestä väliaikaisesti muualla.

Tämän lain sisävesi- ja meriliikennettä koskevien säännösten soveltaminen määräytyy sen perusteella, kummalla vesialueella työntekijä pääasiallisesti työskentelee.

Tätä lakia ei sovelleta työhön, jota:

1) tehdään merialueella kalastusaluksessa; 9 b, 10—12 ja 12 b §:n säännöksiä on kuitenkin noudatettava;

2) tekee aluksen päällikkö, jos aluksessa hänen lisäksi on työssä vähintään neljä henkilöä, joista yhdellä on perämiehen pätevyys; 10, 12 ja 12 c §:ssä säädettyä on kuitenkin noudatettava.

Lain 9 b, 10—12 ja 12 b §:ää sovelletaan myös merikalastusaluksella muutoin kuin työsuhteessa työskentelevään kalastajaan, jos aluksella samanaikaisesti työskentelee työntekijöitä työsopimuksen perusteella.

9 b §

Enimmäistyöaika merikalastusaluksessa

Merikalastusaluksessa kalastajan työaika ei saa ylittää keskimäärin 48 tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana.

12 c §

Päällikön vapaa-aikajaksot

Edellä 1 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla päälliköllä on työssäolon ajalta oikeus keskimäärin vähintään yhdeksään palkalliseen vapaapäivään kuukaudessa. Vapaapäiviä annettaessa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava, mitä 18 §:ssä säädetään vuorottelujärjestelmästä.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 26 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 26 b §:ään,
sellaisena kuin se on laissa 467/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

26 b §

Miehistöluettelo

Vähintään 24 metriä pitkän kalastusaluksen päällikön on toimitettava miehistöluettelon tiedot laivanisännälle maihin ennen aluksen lähtöä tai välittömästi lähdön jälkeen. Pyydettyessä laivanisännän on toimitettava miehistöluettelon tiedot Rajavartiolaitokselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 25.1.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri